

กิตติกรรมประกาศ

กว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะสำเร็จลงได้ ผมได้รับความช่วยเหลือและกำลังใจจากบุคคลมากมาย นับตั้งแต่ปีแรกที่ผมเรียนจบจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่แล้วเข้ามาสอบเพื่อเรียนปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่ปีนั้นผมไม่สามารถผ่านการสอบสัมภาษณ์เข้ามาเรียนได้ ทำให้ผมผิดหวัง แต่ผมก็ไม่ย่อท้อ เพราะว่าผมได้รับกำลังใจจากอาจารย์ เพื่อน ๆ และครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รศ.สุวรรรัตน์ ยิบมันตะศิริ ผู้ซึ่งกรุณาเขียนจดหมาย Recommendation ให้ผม แม้ว่าผมจะไม่เคยเป็นลูกศิษย์ที่ดีเลยสักครั้ง จนกระทั่งในปีถัดมาผมจึงสามารถสอบเข้ามาเรียนได้ ทั้งนี้ต้องขอขอบคุณคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ คือ ศ.ดร.อารยะ ปรีชาเมตตา, อ.ดร.ชโลธร แก่นสันติสุขมงคล, ผศ.ดร.อรรธรณ รัตนภากร และ รศ.ดร.ธรรมวิทย์ เทอดอุดมธรรม ที่ได้โอกาสผมได้เข้ามาเรียน

ในเทอมแรกของการเรียนผมลงวิชาเรียนทั้งสี่สามวิชา คือ วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค , เศรษฐศาสตร์มหภาค และคณิตศาสตร์สำหรับเศรษฐศาสตร์ ซึ่งผมยังจำวันแรกที่ผมเริ่มเรียนได้ดี วิชาแรกที่เรียนคือวิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค ซึ่งอาจารย์ผู้สอนวิชานี้คือ ผศ.ดร.จักรพงษ์ อุซุปลา ละนันท์ ผู้ซึ่งมีวลีติดปากว่า “อาทิตย์ละเก้าชั่วโมง” ซึ่งหมายความว่าต้องอ่านหนังสือ Microeconomic Theory หรือที่พวกเราเรียกกันว่า Mas-Colell ที่ใช้เรียนในวิชานี้อย่างน้อย อาทิตย์ละเก้าชั่วโมง และเนื้อหาของวิชานี้ก็ทำให้ผมตกตะลึงได้ไม่น้อยทีเดียวเพราะว่ามันช่างแตกต่างกับที่เคยเรียนในปริญญาตรีอย่างสิ้นเชิงเรียกได้ว่าจากหน้ามือกลายเป็นหลังเท้าเลยทีเดียว วิชาต่อมาคือวิชาเศรษฐศาสตร์มหภาค ซึ่งอาจารย์ผู้สอนวิชานี้คือ ศ.ดร.อารยะ ปรีชาเมตตา เนื้อหาของวิชานี้ทำให้ผมรู้สึกสับสนไม่น้อยเพราะว่าเนื้อหาที่ระบุในคำอธิบายรายวิชา กับที่อาจารย์เอามาสอนมันช่างไม่มีความคล้ายคลึงกันเลยแม้แต่นิดเดียว ซึ่งก็ทำให้ผมได้เรียนรู้ว่านอกจาก IS กับ LM แล้ว เศรษฐศาสตร์มหภาคยังมีอะไรอีกมากมายที่มันยากเสียจนผมแทบเอาตัวไม่รอด ถึงขนาดอยากเห็นหน้าของ Sargent และ Romer ผู้เขียนหนังสือทั้งสองเล่มที่ใช้เรียนว่า คำหน้าตาเป็นยังไงถึงได้เขียนหนังสือแบบนี้ออกมาได้ และวิชาสุดท้ายที่เรียนกันในเทอมนี้คือวิชาคณิตศาสตร์สำหรับเศรษฐศาสตร์ ซึ่งผู้สอนวิชานี้คือ อ.ดร.ธเนศ เมฆจำเริญ วิชานี้เป็นวิชาเดียวที่ผมเห็น Outline แล้วรู้สึกว่ามันเท่าไร แต่พอได้เรียนจริง ๆ แล้ววิชานี้กลับทำให้ผมสับสนอย่างมาก ต้องถามตัวเองตลอดว่านี่ผมกำลังเรียนสาขาเศรษฐศาสตร์หรือว่าสาขาคณิตศาสตร์กันแน่ จนหลายครั้งที่ผมคุยกับเพื่อน ๆ ว่า Simon กับ Blume คำเขียนหนังสือให้วิชาเอกคณิตศาสตร์หรือ

วิชาเอกเศรษฐศาสตร์เรียนกันแน่ แต่สุดท้ายแล้วผมก็ผ่านเทอมแรกมาได้อย่างที่เรียกได้ว่าเกือบตาย

ในเทอมที่สองซึ่งใคร ๆ (เพื่อนผมเองที่สอบติดในปีที่ผมสอบไม่ติด) จะบอกเสมอว่าให้อดทนถ้าผ่านเทอมแรกไปได้แล้วเทอมที่สองจะสบาย แต่ในโลกนี้มันช่างไม่มีความแน่นอนจริง ๆ เพราะว่าในเทอมนี้ก็เป็นอีกเทอมหนึ่งที่ผมแทบเอาตัวไม่รอดอีกเช่นกัน วิชาที่ผมลงเรียนในเทอมนี้มีสองวิชาคือ วิชาสถิติสำหรับเศรษฐศาสตร์และวิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติ เริ่มความตื่นเต้นกับวิชาสถิติที่ผู้สอนคือ ผศ.ดร.สิทธิศักดิ์ ลีลหามนต์ มากับหนังสือของ Casella / Berger ในสไลด์แกน “สามแถมหนึ่ง” คือสอนสามครั้งแถมหนึ่งครั้ง วิชานี้เป็นวิชาที่ผมไม่เคยได้เข้าห้องน้ำเลย เพราะว่าอาจารย์ไม่เคยพักครึ่งการสอน อาจารย์บอกมาให้เดินออกไปเข้าห้องน้ำได้เลย แต่ผมไม่เคยกล้าออกไปสักครึ่งเพราะว่ากลัวจดไม่ทัน อย่างไรก็ตามแต่เข้าห้องน้ำเลย ขนาดดินสอตกผมยังไม่กล้าก้มลงเก็บ หยิบอันใหม่มาใช้แทน เพราะกลัวว่าจะตามไม่ทัน แต่อย่างไรก็ตามอาจารย์สิทธิศักดิ์ หรือที่พวกเราเรียกกันว่าอ.กอล์ฟก็จะกลายเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เล่มนี้ในเวลา นั่นเอง อีกหนึ่งวิชาสำหรับเทอมนี้คือวิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติ ผู้สอนคือ รศ.ดร.นิรมล สุธรรมกิจ ซึ่งวิชานี้ผมจำหนังสือเรียนหรือเนื้อหาไม่ค่อยได้ เพราะว่าปกติจะแอบหลับตลอด แม้ว่าจะมีเรียนกันแค่หกคนแต่ผมก็สามารถแอบหลับได้ แต่ผมจะตื่นทุกครั้งที่อาจารย์นิรมลเล่าเนื้อหา นอกหนังสือเรียน ซึ่งจะเป็นเกี่ยวปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งผมอยากจะทำบอกให้ทุกคนรู้ว่าอาจารย์นิรมลเล่าเรื่องต่าง ๆ ได้สนุกมาก ซึ่งผมจะติดตามตลอดและได้รับความรู้อย่างมากจากประสบการณ์จริงของอาจารย์ที่ได้เล่าให้พวกผมฟัง และผมก็จะผลอหลับไปอีกครึ่งเมื่ออาจารย์กลับสู่เนื้อหาในหนังสือ

จบไปแล้วสำหรับปีแรกของการเรียนปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่สองหรือเทอมที่สาม เทอมนี้ผมลงเรียนสองวิชาคือวิชาเศรษฐมิติ และวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ซึ่งเทอมนี้ชีวิตการเรียนของผมเริ่มผ่อนคลายมากขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าผมได้ปรับตัวได้แล้วหรือไม่ก็เพราะว่าวิชาที่เรียนในเทอมนี้ค่อนข้างถูกชะตากับผมเป็นพิเศษ วิชาแรกคือเศรษฐมิติ ซึ่งผู้สอนคือ รศ.ดร.ธাত্রี จันทระโคติกา และต่อมาอ.ธাত্রีก็กรุณามาเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ของผมด้วย แต่ผมไม่ได้เรียนกับอ.ธাত্রีแค่ตัวเดียวนะ ผมเรียนกับอาจารย์สองตัวเดียวผมจะพูดถึงพร้อมกันทั้งสองตัวในเทอมหน้า อีกวิชาที่สนุกสนานและลุ้นระทึกมากคือวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม ผู้สอนก็คือ รศ.ดร.ชรินทร์ มีโกศล ซึ่งอ.ชรินทร์จะกรุณาผมเสมอ และอาจารย์จะจำชื่อจริงของผมไม่ได้ โดยอาจารย์จะเรียกผมว่า “น้องเมย์” ตลอด วิชานี้เราใช้หนังสือของ Tirole ที่ว่าสนุกสนาน เพราะว่าเนื้อหาที่เรียนเป็นเรื่องราวการแข่งขันของ firm ที่สนุกน่า

ติดตาม แต่ที่ลุ้นระทึก เพราะผมจะต้องทำ Term Paper หนึ่งเรื่องซึ่งต้องลุ้นระทึกตลอดเวลาในการ solve สมการตลอดว่ามันจะออกมาเป็นอย่างไร แต่สุดท้ายผมก็ผ่านมาได้ ซึ่งผมก็ยังไม่รู้ว่าผ่านมาได้ด้วยโชคหรือความสามารถ

เทอมสองปีสอง เทอมนี้เป็นเทอมสุดท้ายของการเรียน Coursework ซึ่งผมลงเรียนสองวิชาคือวิชาเศรษฐมิติขั้นสูงและวิชาการเบียบวิธีวิจัย วิชาเศรษฐมิติขั้นสูง ผู้สอนคือ รศ.ดร.ภาตรี จันทรโคติกา และถ้าจำได้อาจารย์ภาตรีก็คือผู้สอนวิชาเศรษฐมิติในเทอมก่อน และวิชาเศรษฐมิติทั้งสองวิชานี้เป็นวิชาที่ผมชอบมาก (ถ้าไม่ชอบก็คงไม่ลงเรียนตัวที่สอง) เพราะว่าอาจารย์จะสอนทุกอย่างตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งแบบจำลองระดับสูง และจะยกตัวอย่างจากเหตุการณ์จริงประกอบเสมอ อีกวิชาหนึ่งคือวิชาการเบียบวิธีวิจัย ผู้สอนคือ รศ.ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร (ในขณะนั้นท่านเป็นคณบดีด้วย) ทุกขณะจิตของการเรียนวิชานี้เหมือนกับว่าผมและเพื่อน ๆ กำลังออกรบต้องเตรียมตัวให้พร้อมตลอด ต้องลุ้นตลอดว่าวันนี้จะโดนด่ามากแค่ไหน เพราะว่าไม่มีวันไหนเลยที่ไม่โดนด่า (แม้ว่าบางครั้งจะมีชมบ้าง แต่น้อยจริง ๆ) แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นอาจารย์ก็ทำเพื่อให้งานของพวกเขาออกมาดีที่สุดนั่นเอง ซึ่งพวกเราก็เข้าใจอาจารย์ดี แต่มันลุ้นระทึกจริง ๆ นะ

เมื่อหมดปีสองไปแล้วนั้นก็หมายความว่าจบ Coursework และเข้าสู่ Period ของการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งวิทยานิพนธ์ของผมเล่มนี้จะไม่สามารถเริ่มต้นได้ถ้าปราศจากการชี้แนะของ ผศ.ดร.จักรพงษ์ อุซุปลาละนันท์ ที่ให้ผมเลือกทำในเรื่องที่ตัวเองชอบ อีกทั้งยังเป็นคนที่แนะนำผมให้กับ ผศ.ดร.สิทธิศักดิ์ ลีลหานนท์ ซึ่งเป็นบุคคลที่สนับสนุนให้ผมได้เลือกทำในสิ่งที่ชอบที่สุดแม้ว่าจะทำให้อาจารย์ต้องเหนื่อยอย่างมาก อีกทั้งยังกรุณาให้ความช่วยเหลือตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้จนจนเสร็จสมบูรณ์อย่างที่เห็นนี้ บุคคลอีกท่านที่ผมจะต้องแสดงความขอบคุณคือ รศ.ดร.ภาตรี จันทรโคติกา ผู้ซึ่งเป็นทั้งผู้ให้ความรู้และกรุณามาเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์เล่มนี้ นอกจากนี้อาจารย์ภาตรี ยังเป็นบุคคลที่ต่อสู้ด้วยทุกวิถีทางเพื่อให้นักศึกษาสามารถจบได้ภายในกำหนด (สามปีสำหรับภาคไทยและสองปีสำหรับภาคอังกฤษ) นับตั้งแต่ที่อาจารย์ขึ้นมาเป็นประธานหลักสูตรบัณฑิตศึกษาเป็นต้นมาโดยไม่ย่อท้อ และท่านสุดท้ายที่ผมไม่อาจจะลืมได้นั้นก็คือ ดร.ถนอมศักดิ์ สุวรรณน้อย ที่ผมจะต้องขอบคุณในความกรุณาที่เสียสละเวลามาเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์เล่มนี้

นอกจากคณาจารย์ที่ให้ความรู้และเสียสละเวลามาเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ของผมแล้ว ผมยังจะต้องขอบคุณ TA วิชาต่าง ๆ ได้แก่ พี่ต้นและพี่เฒ่า วิชาเศรษฐศาสตร์จุลภาค สำหรับพี่เฒ่าเป็น TA วิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรมด้วย เอ็ม (ธัญพร) วิชาคณิตศาสตร์เศรษฐศาสตร์ ใค้ค วิชาสถิติเศรษฐศาสตร์ แจน วิชาเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและเจ้าหน้าที่ห้องสมุด (พี่

นุ) ห่อมคอมพิวเตอรื (พีมา) และเจ้าหน้าที่คณะท่านอื่น ๆ ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพี่สุธีร์ และ
กว่าที่ผมจะทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จผมก็ยังได้รับความช่วยเหลือจากพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ
บัณฑิตศึกษาทั้งภาคไทยและภาคภาษาอังกฤษนับตั้งแต่ คม (ณพล) ที่เสียสละเวลาตีวให้ผมจน
สามารถสอบเข้ามาเรียนได้และยังคอยช่วยเหลือเรื่องการเรียนมาโดยตลอด คนต่อมาก็คือแก้ว (สุ
ปราณี) หรือที่พวกเราเรียกกันว่าเจ้แก้ว เพื่อนของผมตั้งแต่สมัยเรียนปริญญาตรี ที่ช่วยติววิชา
เศรษฐศาสตร์มหภาคของอาจารย์อารยะให้ทุกอาทิตย์ และยังมีพี่เบงค์ (บดินทร์) และเอม (ธัญญ
พร) ที่ช่วยสอนพื้นฐานโปรแกรม MATLAB ให้ นอกจากนี้ยังมีเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่คอยติวหนังสือ
ให้กำลังใจ สร้างความบันเทิงสนุกสนาน ตลอดระยะเวลาการเรียนไม่ว่าจะเป็นหยก (ศุภชัย) แนน
(ศิริพร (เด็กเกษตร)) น้องนัด (นัฐพงษ์) พี่ปุ่น (กอบชัย) เติ้ล (อลงกรณ์) กี่ (สุธาสิณี) พัน (ฉัตรมณี)
น้องบอล (ปิยะวงศ์) ฝ่ายภาคไทย (อัญชลี) พี่อุ๋ (สิริเกล้า) ปิง ซอ ใ้ต ฝ่ายภาคอังกฤษ (ภาษิณีย์)
เต้ มุ่ย น้องบ๊ิกซ์ ปู (สรินทร์) พิม (ณัชชา) ต๋อง (ต๋องการ) บอรร (ประสพสุข) บีม (วรรณ) ปิ่น
(นิภาวดี) กอล์ฟ (อลงกรณ์) พี่ต๋อง (อดุลย์) ป่าปุย พี่ยุ้ย พี่เอ พี่กิม พี่ดา พี่พลอย พี่วิน พี่หอย พี่เปา
พี่เก พี่นิก พี่วิด นอกจากนี้ยังมีเพื่อนสมัยเรียนปริญญาตรีและเพื่อนสมัยมัธยมปลายที่โรงเรียน
ยุพราชวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นแนน ฮอบ ส้ม ปาล์ม แชมป์ ฝน ยิม บัต ปาย ยิ้ม เนต เน็ต โอห์ม ใจ
แพรว และคนอื่น ๆ ที่ผมไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้อีกมากมาย

สุดท้ายนี้ผมขอขอบคุณ พ่อกับแม่ และครอบครัวของผมที่ทำให้กำลังใจ และสนับสนุน
ให้ได้เรียนมาจนถึงวันนี้ซึ่งถ้าไม่มีพวกท่านแล้วผมคงไม่สามารถมาถึงทุกวันนี้ได้

นายสุรเชษฐ์ แก่นชา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2552